

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم انسانی

رشته زبان و ادبیات فارسی

آشنایی با ادبیات معاصر ایران

مؤلف: هرمز رحیمیان

تهیه کننده اسلاید: دکتر فاطمه کوپا

تعداد واحد: 2

از سری انتشارات آزمایشی متون درسی

اهداف كلي درس

هدف كلي از درس آشنايي با ادبيات معاصر ايران آشنايي دانشجو با ادبيات ايران و انواع ادبي در آستانه مشروطيت، عهد مشروطيت و ادبيات داستاني در نيم قرن اخير و گويندگان مطرح اين دوران است

اهداف رفتاري

انتظار مي رود که دانشجو پس از مطالعه اين درس بتواند به نحوي مستدل درباره انواع ادبي در عهد مشروطيت و نيم قرن اخير بحث کند و اطلاعاتي نسبتا مبسوط درباره گویندگان اين دوران و آثار آنها ارائه دهد.

فصل اول

قرن سیزدهم و رستاخیز ادبی

دورنمای گذشته نثر فارسی

-آغاز انحطاط ادبی از قرن هشتم به بعد و ادامه آن تا اوایل قرن سیزدهم هجری (قرن رستاخیز ادبی).

-تالیف تاریخ و صاف در اوایل قرن هشتم به وسیله و صاف الحضرة نخستین مفسد بزرگ زبان (از دیدگاه ادوارد براون).

دورنمای گذشته نثر فارسی 2

-افراط در لفاظی، سجع پردازی و آوردن کلمات عربی و ترکی مغولی در تاریخ و صاف.

-مقلدان و صاف الحضرة: میرزا مهدی خان استرآبادی منشی نادر شاه و مولف دو کتاب جهان گشای نادری و دره نادره.

دورنمای گذشته نثر فارسی 3

-گرایش به دشوار و پیچیده نویسی تا اواسط قرن سیزدهم قمری.

-توجه منشیان به مغلق نویسی حتی در نامه های رسمی درباری.

-تمایل برخی نویسندگان از جمله قائم مقام فراهانی به ساده نویسی.

بازگشت 1

- قرن سیزدهم هجری: قرن رستاخیز ادبی، تجدد ادبی، نهضت ساده نویسی، دوره بیداری، نوزایی ادبیات.

- وجه تسمیه به بازگشت: عدم ایجاد سبک جدید، تصمیم برخی از شاعران و نویسندگان ایرانی به کنار گذاشتن شعر و نثر متکلف و مصنوع و استفاده از زبان ساده و مردمی.

عوامل موثر در تغییر سبک

-توجه ویژه عباس میرزا قائم مقام فراهانی به تجدید نظر در بسیاری از امور از آن جمله تاسیس نخستین دستگاه چاپ و اعزام محصل به اروپا.

-خروج تدریجی روشنفکران از محیط بسته آن دوره و قرار گرفتن در جریان تحولات نوین جهان.

نهضت ساده نویسی 1

- رواج نهضت ساده نویسی در نثر فارسی در اواخر قرن سیزدهم و اوایل قرن چهاردهم قمری در داخل و خارج ایران.

- نمایندگان عمده نهضت ساده نویسی عبارتند از: طالبوف، زین العابدین مراغه ای، آقاخان کرمانی، میرزا حبیب اصفهانی و.....

نهضت ساده نویسی 2

-ظهور نخستین ریشه های ساده نویسی در نیمه اول قرن سیزدهم
در نثر قائم مقام و پیروان او: فاضل خان گروسی، میرزا تقی علی
آبادی و

-تبعیت پیروان قائم مقام از نثر بینابین (نه فنی همچون تاریخ
وصاف نه ساده امروزی).

نهضت ساده نویسی 3

توجه پیروان قائم مقام به نثر ساده و مرسل همراه با انشایی روان و شیرین توام با سجعی ملایم بدون تصنع و فاضل نمایی، آوردن جمله های کوتاه، با واژگانی آهنگین شبیه به گلستان سعدی.

قائم مقام فراهانی

وی در جوانی نزد پدر ادیب و دانشمند خود **میرزا عیسی** تربیت یافت و سپس در تهران به خدمت دولت درآمد. مدتی بعد از آن در **تبریز** در دفتر عباس میرزا مشغول به نویسندگی شد و وظایف پدر (وزارت عباس میرزا) را نیز بر عهده گرفت.

نثر قائم مقام

-نثر قائم مقام، احیاگر نثر ساده و شیرین سده های چهارم و پنجم فارسی است که تبلور آن در **گلستان** دیده می شود.

-مختصات نثر قائم مقام: **کوتاهی** جمله ها، آوردن کلمات قرینه **مسجع**، سجع پردازی به شیوه **گلستان**، آراستگی و پاکیزگی (بدون لفاظی و اطناب).

آثار قائم مقام

-دیوان شعر: بالغ بر سه هزار بیت.

-مثنوی جلایرنامه.

-منشآت: شامل چند رساله و اخوانیات (نامه های دوستانه).

فصل دوم

ادبیات ایران در آستانه مشروطیت

عوامل نثر در ایجاد مشروطیت

تاسیس چاپخانه

ورود اولین دستگاه چاپ به ایران به پامردی عباس میرزا و ابوالقاسم قائم مقام و چاپ نخستین کتاب تحت عنوان فتح نامه درباره جنگ ایران و روس.

مطبوعات 1

-انتشار اولین روزنامه تحت عنوان **کاغذ اخبار** در سال هزار و دویست و پنجاه و قمری در ایران که بعد ها به **دستورامیر کبیر** تحت عنوان **وقایع اتفاقیه** دوباره دایر شد.

-انتشار همین روزنامه به صورت **مصور** (ده سال بعد) تحت عنوان **روزنامه دولت علیه ایران**.

مطبوعات 2

-چاپ و انتشار روزنامه **اختر** در استانبول تحت نظر آقاخان کرمانی و میرزا مهدی خان تبریزی و

-انتشار روزنامه **قانون** در **لندن** به مدیریت **میرزا ملکم خان** **ناظم الدوله**.

-نشر روزنامه **حکمت و ثریا** در **قاهره**.

مطبوعات 3

-انتشار هفته نامه **حبل المتین** در **کلکته**، بزرگترین و مشهورترین روزنامه خارج از ایران با تکیه بر **مسئله حاکمیت قانون**، **تغییر حکومت و استقرار مشروطه**.

-شهرت هفته نامه **حبل المتین** به عنوان **اتحاد اسلام**.

اعزام محصل به فرنگ

-اعزام نخستین گروه ایرانیان به انگلستان به ابتکار عباس میرزا و تحصیل آنها در رشته های مهندسی، شیمی، پزشکی، علوم طبیعی، فلسفه، زبان و.....

-ایجاد دارالفنون از سوی تعدادی از دومین گروه اعزامی به انگلستان.

تاسیس مدارس جدید 1

-تاسیس دارالفنون به عنوان نخستین و مهم ترین این مدارس به همت امیر کبیر در تهران.

-استخدام گروهی از استادان اتریشی و آلمانی برای دارالفنون (غالباً پزشک و نظامی).

تاسیس مدارس جدید 2

-حضور تعدادی از فرهیختگان ایرانی در کنار استادان فرنگی به عنوان مترجم و دستیار و یا مولف و مترجم کتب درسی (میرزا ملکم خان، محمد حسین فروغی).

-برخی دیگر از این مدارس عبارتند از: مدرسه مشیریه، سپهسالار دارالفنون تبریز، علوم سیاسی تهران و.....

روشنفکران 1

- روشنگری مردم از سوی روحانیون روشن فکر نیک اندیش آزادی خواه.

- پیوستن گروهی از روحانیون به نهضت ساده نویسی در ایراد خطابه ها.

- رهبری آزادی خواهان اصفهان از سوی سید جمال الدین واعظ اصفهانی از خطیبان برجسته مشروطه.

روشنفکران 2

-نشر افکار نوین از سوی دانشجویان ایرانی اعزامی به فرنگ.

-بر پایی کانون های روشنفکران مهاجر ایرانی به قفقاز، مصر
لندن، کلکته.

-انتشار آثاری همچون کتاب احمد، سیاحت نامه ابراهیم بیگ
جهت بیداری مردم.

لحن خطابی نثر فارسی

(مخاطبان نویسندگان عصر پیش از مشروطه)

-نویسندگان و شاعران: آنها که به شیوه قدیم مینویسند و می سرایند.

-رجال سیاسی: دولتمردان یا به اعتباری بازوهای استبداد.

-مردم: فراخواندن مردم به يك اصلاح بنیادی.

تم‌ها یا موضوع‌های نثر در عصر مشروطیت 1

- آزادی و آزادی خواهی (دموکراسی).

- وطن، وطن دوستی یا عشق وطن (ناسیونالیزم).

- تجدد خواهی، عدالت جویی، حمایت از قانون.

- اصطلاح حکومت، توجه به ارزش مطبوعات.

تم های نثر.....2

- انتقاد از همه کس و همه چیز.
- سنت شکنی و مبارزه با باورهای خرافی.
- توجه به نحوه زندگی و تمدن اروپاییان.
- توجه به تعلیم و تربیت(کتاب احمد).

مختصات لفظی نثر (شکل یا فرم) 1

- رواج شکل بازسازی و امروزی شده نثر ساده و مرسل قدیم (سده های چهارم و پنجم).
- اخذ عناصر کلام از گفتار مردم.
- به کارگیری مفردات و ترکیبات ساده.
- آوردن جمله های کوتاه.

مختصات لفظی نثر 2

- پی ریزی ادبیات داستانی واقع گرایانه اجتماعی.

- نفوذ تعدادی از لغات ترکی قفقازی، روسی، ترکی و استانبولی در نثر فارسی.

- به کارگیری برخی از واژگان مخالف قیاس صرفی: امورات
استقلالیت، ارذل ترین.

انواع ادبی در نثر فارسی پیش از مشروطیت

انواع ادبی قدیم: ادب حماسی، غنایی، نمایشی و تعلیمی.

انواع ادبی جدید: داستان بلند یا رمان، داستان کوتاه، قصه تمثیلی، مقاله ادبی، نمایشنامه، ترجمه، نقد ادبی، خاطره، یادداشت روزانه.

انواع ادبی در دوره مشروطه

-نمایشنامه، داستان، مقاله، ترجمه.

-نقد ادبی به معنای علمی آن و به سبک اروپایی هنوز در این دوره ایجاد نشده است هرچند رگه هایی از آن در نامه آخوندزاده به میرزا آقا تبریزی دیده میشود.

نمایشنامه

ادب نمایشی یا **دراماتیک** بر دو نوع است:

تراژدی: (غمنامه یا سوگنامه) در موضوع مرگ و ناکامی قهرمانان
بر دو نوع است **کلاسیک** یا **سنتی**، جدید.

کمدی: (شادی نامه) که نمایشی با طنز و شوخی است بر دو نوع
است **عالی** یا **سطح بالا**، **پست** یا **عامیانه**.

تفاوت مهم تعزیه یا شبیه خوانی با نمایش

-اطلاع پیشاپیش مخاطب داستان **تعزیه** از شرح ما وقع در مقابل عدم آگاهی بیننده از ما وقع نمایشنامه.

-وحدت زمان و مکان موضوع در **تعزیه** (همچون نمایشنامه های کلاسیک یونانی و رومی) در مقابل تفاوت موضوع و زمان و مکان در نمایشنامه.

نمایش در ایران 1

آغاز این امر در ایران با ترجمه نمایشنامه های **مولیر** و اجرای آن همراه بود. محل اجرای نمایش در تالاری در **دارالفنون** به گنجایش 300 نفر بوده است. (نمایش به صورت کمدی و صرفاً برای خاندان سلطنتی اجرا می شده است).

نمایش در ایران 2

-قرار گرفتن نمایشنامه های میرزا فتحعلی آخوندزاده در شمار نخستین نمایشنامه های ایرانی به سبک غربی (آخوندزاده پیشوای نمایشنامه نویسی جدید آذربایجان بود).

برخی از تالیفات آخوند زاده

- پاسخ به فیلسوف روم.
- عقیده جان استوارت میل درباره آزادی..
- ملای رومی و مثنوی او.
- یادداشت های انتقادی.
- رساله ایراد.

نمایشنامه های میرزا آقای تبریزی

-سرگذشت اشرف خان حاکم عربستان.

-طریقه حکومت زمان خان بروجردی.

-حکایت کربلا رفتن شاهقلی میرزا.

زبان این نمایشنامه ها ساده و بی تکلف و کوتاه و همراه با ایجاز است.

داستان

آثار طالبوف 1:

- کتاب احمد یا سفینه طالبی، به شیوه امیل اثر ژان ژاک روسو در باب تعلیم و تربیت.

- مسالك المحسنين: سفرنامه ای خیالی در باب اخلاق، اجتماع و اصول تعلیم و تربیت.

آثار طالبوف 2

-مسائل الحيات: درباره مسائل پیچیده سیاسی، حقوقی، اجتماعی و فلسفی.

-پند نامه مارکوس قیصر روم: ترجمه روسی به فارسی.

-رساله فیزیک: رساله ای مختصر در علم فیزیک.

-نخبه سپهری: خلاصه ناسخ التواریخ درباره زندگی نبی اکرم

(ص) و

آثار زین العابدین مراغه ای

سیاحت نامه ابراهیم بیگ:

-سفرنامه ای تخیلی وداستان وار،مشمول بر سه جلد،بالحنی تند و پر خاشگر در خصوص مفاصد اجتماعی، اخلاقی،رشوه خواری دزدی و درپوزگی.

-اثر پذیرفتگان از این کتاب عبارتند از:انتقاد شونندگان، مردم متوسط.

ترجمه

نخستین آثار ترجمه در ایران عبارتند از: تاریخ پتر کبیر، شارل دوازدهم و اسکندر کبیر.

کتاب ترجمه شده پس از تاسیس در الفنون: تشریح بدن انسان، معالجات چشم، علم هندسه، علم مساحت و....

رمان های ترجمه شده صدر مشروطیت

سه تفنگدار، کنت مونت کریستو، لوئی چهاردهم، روبینسون
کروزوئه، سفرهای گالیور، تلماک.

میرزا جیب اصفهانی

مترجم کتاب **سرگذشت حاجی بابای اصفهانی** تالیف **جیمز موریه**
در انتقاد از آداب و سنن ایرانیان با نثری سلیس، منسجم، لطیف ساده
و فنی همچون **گلستان** با افزودن آیات، احادیث، مثلها و اصطلاحات
به متن اصلی.

بخش دوم

فصل اول

نگاهی به ادبیات معاصر ایران
از مشروطیت تا 1320ش

نگاهی به ادبیات معاصر ایران... 1

-گرایش نسبی لحن تند و خطابی نثر فارسی به آرامش پس از پیروزی نهضت مشروطه.

-بازتاب گسترده درون مایه های نثر سالهای پیش از مشروط یعنی: آزادی خواهی، وطن دوستی، خرافه ستیزی، تجدد خواهی.

نگاهی به ادبیات معاصر ایران...2

-خلق آثاری نوین از سوی **نیما یوشیج** بنیانگذار شعر نو فارسی و **محمد علی جمال زاده** پیشوای داستان کوتاه فارسی به سبک جدید.

-نشر مقالات انتقادی **علی اکبر دهخدا** تحت عنوان **چرندوپرند** در روزنامه **صور اسرافیل** به عنوان بنیانگذار طنز جدید در ادب فارسی.

نگاهی به گرایش های ادبی سال های 1300-1320ش

- تسلط سانسور سیاه در این دو دهه بر شعر و نثر فارسی.

- روی آوردن اکثر اهل قلم به شعر و نثر **خنثی** و به اصطلاح **بی خطر**.

- تصحیح، تنقیح متون و شرح و **حاشیه نویسی** ادبا بر دیگر آثار ادبی (فروغی، دهخدا، قزوینی، آشتیانی).

نگاهی به گرایش های ادبی ...2

باستان گرایی: گرایش به ایران باستان، نژاد پرستی، وطن پرستی افراطی (تجلیل شاهانی همچون کوروش، داریوش و نادر به عنوان منجی) نوشتن رمان های تاریخی، بزرگداشت مفاخر ملی و پرداختن به فردوسی و شاهنامه.

نگاهی به گرایش های ادبی ...3

-مخالفت های آشکار و پنهان با بعضی از احکام دین، طرح آزادی زنان، بزرگ نمایی پاره ای از خرافات.

-آلمان گرایی: هواداری از آلمان هیتلری و دشمنی با روس و انگلیس
مبتنی بر اندیشه نژاد پرستانه **هیتلر** در خصوص برتری نژاد آریایی.

نگاهی به گرایش های ادبی ...4

گرایش از لونی دیگر: خلق آثاری متفاوت از لحاظ شکل و مضمون (سبك) از سوی صادق هدایت و نیما با گرایش به عمق و نگرشی عمیق تر از اندیشه های کلیشه ای (هنر ناب در شکل و مضمون).

انواع ادبی در نثر مشروطیت تا 1320ش

در این دوره علاوه بر داستان، نمایشنامه، سفرنامه خیالی، روزنامه نگاری (مقاله نویسی) و ترجمه که در آستانه مشروطیت آغاز شده و رواج یافته بود، انواع ادبی جدید تری مانند داستان کوتاه، رمان و نقد ادبی نیز پدید آمد.

فصل دوم

انواع ادبی در نثر مشروطیت تا 1320ش

روزنامه نگاری و طنز پردازی

دهخدا 1:

-یکی از شاخص ترین چهره های **فرنگی سیاسی** دوره مشروطیت و پس از آن، طنز پرداز و روزنامه نگاری توانا، ادیبی فاضل و محققى برجسته.

-کمال یافتن **نهضت ساده نویسی** به وسیله دهخدا با نوشتن مقالات **چرند و پرند**.

دهخدا 2

-راه گشایی مقالات روایی(دهخدا) جهت نگارش مجموعه داستانی یکی بود و یکی نبود جمال زاده.

-انتشار مقالات دهخدا با امضاهای مستعار،به ویژه (دخو).

-اقدام موثر دهخدا در انتشار روزنامه های صور اسرافیل و سروش.

آثار دهخدا 1

-امثال و حکم: شامل مثلها، کلمات قصار، به همراه ریشه های تاریخی و شان نزول آن ها به شیوه الفبایی.

-لغت نامه: کتابی دایره المعارف گونه و مفصل ترین کتاب لغت و اعلام و معارف اسلامی در زبان فارسی است.

آثار دهخدا 2

مقالات دهخدا: مشتمل بر 2 جلد: جلد اول: چرند و پرند، مجمع الامثال دخو، هذیان های من.

جلد دوم: مقالات صور اسرافیل مقالات سروش مقالات روزنامه های باخترا امروز و اطلاعات.

آثار دهخدا 3

دیوان دهخدا: مشتمل بر اشعار طنز و جد و سخنان منظوم دهخدا با مضامین عامیانه و طنز آمیز.

تصحیحاتی در دیوان سید حسن غزنوی-ترجمه روح القوانین.

تحقیقی درباره ابوریحان بیرونی-ترجمه عظمت و انحطاط رومیان.

سبک دهخدا در نثر

سبک دهخدا در نثر بردو شیوه است: نگارش با زبانی ساده و بی پیرایه برای **عوام الناس** (به دور از آرایه های لفظی و معنوی و لغات مهجور).

شیوه دوم: در این آثار ضمن رعایت سلامت و استحکام سخن به واسطه استفاده از زبان عربی، نثر از محدوده درک عامه فراتر می رود (شیوه مقالات علمی دهخدا).

علت اصلي کاربردهای صرفی قدیمی در آثار دهخدا و هم عصران او

-کثرت مطالعات در نظم و نثر قدیم و متون عربی.

-رسمیت این شیوه در نوشته های تحقیقی و رسالات علمی.

-عدم امکان آوردن مطالب علمی در نثر ساده داستانی و نثر
طنزی (عوام فهم).

سید اشرف الدین گیلانی 1

-مدیر و دبیر روزنامه نسیم شمال، روزنامه ای ادبی و فکاهی در
قطعی کوچک و مورد اقبال همه قشرهای مردم (پیر و جوان، باسواد
و بی سواد).

-شهرت فراگیر سید اشرف به شاعر ملی عهد انقلاب مشروطه.

سید اشرف الدین...2

- ارزش نسبتاً پایین شعر نسیم شمال از دیدگاه زیبا شناختی هنری.

- پایین آمدن شعر نسیم شمال تا حد نظم شعار گونه به واسطه
لحن خطابی، انتقادی او.

داستان کوتاه 1

-غلبه جهانی داستان کوتاه بر دیگر انواع ادبی در قرن اخیر.

-شکل گرفتن داستان کوتاه به معنی امروزی در قرن نوزدهم.

-توجه جدی ادگار آلن پوبه داستان کوتاه به عنوان اولین نویسنده.

داستان کوتاه 2

- مطرح شدن داستان کوتاه از سوی ادگار آلن پو به عنوان يك نوع ادبي.

- تحریر نخستین داستان های کوتاه فارسی به وسیله محمد علی جمال زاده تحت عنوان یکی بود و یکی نبود.

داستان کوتاه 3

-ارتقاء داستان کوتاه به عنوان نوع نو پدید ادبی به وسیله صادق هدایت، بزرگ علوی، صادق چوبک و جلال آل احمد.

-نزدیک شدن داستان کوتاه به هنر ناب به وسیله امثال صادق هدایت، محمود دولت آبادی و هوشنگ گلشیری.

محمد علي جمالزاده 1

شهرت جمال زاده به عنوان پیشوای نوول نویسی فارسی به دلیل
به کارگرفتن آگاهانه تکنیک داستان نویسی اروپایی و دمیدن روح
ایرانی در آن و صیقل دادن هنر باستانی داستان سرایی مردمی
ایران با روش غربی.

محمد علي جمال زاده 2

-تحصيل جمال زاده(در دوره متوسطه)در لبنان.

-ادامه تحصيل جمال زاده در دانشگاههاي لوزان و ديژون در رشته حقوق.

-حضور در برلين به دعوت عده اي از روشنفكران ايراني مخالف استبداد قاجار.

محمد علي جمال زاده 3

-انتشار روزنامه **رستاخيز** به وسيله جمال زاده در **كرمانشاه**

-همكاري جمال زاده در انتشار مجله سياسي، فرهنگي **كاوه** (نوشتن مقالاتي در زمينه سياست، اقتصاد، ايران شناسي، فرهنگ و ادب).

محمد علي جمال زاده 4

-انتشار نخستين كتاب جمال زاده تحت عنوان **گنج شايگان** يا **اوضاع اقتصادي ايران**.

-انتشار مجموعه داستان **كوتاه يكي بود و يكي نبود** در سال 1300 شمسي.

-چاپ داستان **كوتاه فارسي شكر است** در همان سال.

آثار جمال زاده

دارالمجانين، راه آب نامه، صحراي محشر، سروته يك كرباس، تلخ
و شیرين، کهنه و نو، شور آباد، غير از خدا هيچ کي نبود و قصه
ما به سر رسيد و.....

ویژگی های نثر جمال زاده 1

-سادگی و روانی و دوری از تعقید و تکلف.

-استفاده از واژگان، ترکیبات، اصطلاحات، مثل ها، تکیه کلام ها و دشنام های زبان محاوره.

-بهره گیری جمال زاده از شیوه ابداعی **دهخدا** در ساده نویسی.

ویژگی های نثر جمال زاده 2

- تفاوت شیوه جمال زاده در ساده نویسی با تبعیت از سبک غربیان.

- تثبیت شیوه ادبی جمال زاده در نثر داستانی صادق هدایت و صادق چوبک.

- بیان طنز آلود جمال زاده در انتقاد از بی اعتنایان به ساختمان زبان فارسی.

ویژگی های نثر جمال زاده 3

انتقاد جمال زاده در داستان های **رجل سیاسی، دوستی خاله خرسه**
در دل ملاقربان علی، بیله دیگ بیله چغندر و ویلان الدوله از
اوضاع سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و باورداشت های خرافی
عوام و

صادق هدایت 1

-شهرت آثار صادق هدایت به عنوان تبلور هنری داستان نویسی
معاصر ایران.

-ارتقاء آثار هدایت از مرز انتقاد سطحی و سخنوری و توصیف
به تجسم و تصویر سازی ناب.

صاق هدايت 2

تأثير مطالعات هدايت در زمينه هاي فرهنگ ايران باستان و اندیشه هاي آريايي و تفکر بودايي و مکتب هاي جديد ادبي و روانشناسي غرب از يك سو و گرايش او به مکتب ادبي سوررئاليسم از سوي ديگر بر شخصيت مستعد و استثنائي او.

صادق هدایت 3

-اشتغال صادق هدایت در هیئت تحریریه مجله موسیقی، مترجمی هنرکده هنرهای زیبا.

-حضور و مشارکت هدایت در گروه ربه متشکل از بزرگ علوی مسعود فرزاد و مجتبی مینوی.

صادق هدایت 4

- اهمیت دهه پایانی حیات **هدایت** از لحاظ تاریخ، سیاسی و اجتماعی و اجتماعی و فرهنگی ایران.

- هدایت همواره تلاش میکرد که با توصیف صادقانه واقعیت، تصوراتی را که اندیشه حامیان وضع موجود بر آنها استوار بود، در هم شکند، تصوراتی از قبیل به سامان بودن اوضاع و سعادت مندی توده ها.

آثار هدايت 1

داستان:

زنده به گور، سه قطره خون، علويه خانم، سايه روشن، بوف
کور، سگ و لگرد، ولننگاري و حاجي آقا.

آثار هدايت 2

ترجمه:

يادگار جاماسب، کارنامه اردشير بابکان، گزارش گمان شکن،
گجسته ابالش، شهرستان ايران (فارسي ميانه) مسخ (فرانتس كافکا)
ديوار (ژان پل سارتر).

آثار هدایت 3

تحقیق: فواید گیاه خواری، ترانه های خیام، نیرنگستان. انسان و حیوان فولکلور (فرهنگ توده).

نمایشنامه: مازیار، پروین دختر ساسان، افسانه آفرینش.

آثار هدایت 4

سفرنامه:

اصفهان نصف جهان، روی جاده نمناک، توپ مرواری
و نمایشنامه های دیگر که پیش از اقدام به خودکشی
سوزانده است.

بوف کور

-تایید بوف کور به عنوان شاهکار ادبی، هنری قرن در میان اهل ادب ورد آن به عنوان اثری گمراه کننده از سوی گروهی دیگر.

-پیچیدگی و ابهام بوف کور به دلیل سمبولیک بودن آن.

-شرح بوف کور به وسیله دکتر شمیسا بر اساس مکتب روان شناسی یونگ.

ویژگی های نثر هدایت 1

- بهره گیری از لحنی ساده و پیراسته از صنایع ادبی در وصف مناظر و شخصیت ها.

- نادیده گرفتن موازین دستوری در پاره ای از موارد.

- استفاده از نثری زنده و تپنده.

ویژگی های نثر هدایت 2

- سخن گفتن شخصیت های داستان متناسب با میزان تحصیلات و فهم و موقعیت اجتماعی به ویژه در حاجی آقا و علویه خانم و لنگاری و توپ مرواری.

- تنوع گسترده لحن و گفتار شخصیت ها.

ویژگی های طنز هدایت

- شوخ طبعی، بذله گویی، لودگی، لطیفه پرانی های هدایت علی رغم تفکر جدی و فلسفی او.

- ابعاد انتقادی و ژرف طنز هدایت.

- و غوغ ساها ب مثل اعلاي نگرش طنز آمیز هدایت.

بزرگ علوي 1

-اشتهار بزرگ علوي به عنوان مبتکر نوشتن ادبيات زندان.

-کتاب پنجاه و سه نفر نخستين اثر بزرگ علوي در زمينه ادبيات زندان است.

-حضور بزرگ علوي در گروه ربهه: هدايت، مينوي وفرزاد.

بزرگ علوي 2

- اشتعال شوق داستان نویسی در وجود **علوي** به وسیله **صادق هدایت**.

- مجموعه داستان کوتاه **چمدان** نخستین اثر بزرگ علوي است.

- برخی از آثار علوي عبارتند از: **ورق پاره های زندان**، **پنجاه و سه نفر**، **چشمهایش** و.....

ویژگی های نثر علوی

- به کارگیری نثری ساده و انشایی روان و بازتابانند فرهنگ عامه و ناکامی های آنان.

- پیروی علوی از از سلوک قلمی جمال زاده و هدایت.

- نگرش دیگر گونه شخصیت های علوی نسبت به شخصیت های هدایت.

آثار بزرگ علوي و برخي ويژگي هاي آن 1

-نامه ها، فرهنگ فارسي به آلماني، کاشانه و موريانه.

-عبارات **تصنعي** مجموعه **چمدان** علي رغم سعي نويسنده در ساده نويسي و تلاش در به کارگيري زبان و فرهنگ عامه.

-حضور برخي از عناصر **قديمي** در نثر علوي.

آثار علوي 2

- نمود و بروز هنر داستان نویسی علوي در چشمه‌ایش.
- برخورداري چشمه‌ایش از پرداختي قوي و جاذبه اي درخور توجه.
- بهره گيري از نثري ساده، بي تکلف و گيرا در چشمه‌ایش.

آثار علوي 3

-مجموعه ميرزا مشتمل بر پنج داستان کوتاه: آب، ميرزا، تحت الحنكي، احسن القصص، در به در.

-داستان احسن القصص، شکل بازسازي شده قصه حضرت يوسف (ع) است.

آثار علوي 4

-موريانه: شرح خاطرات يك ساواكي (آمیزه اي از خيال و واقعيت) است اما كتاب هاي ديگر او مبتني بر واقعيت محض هستند.

-استفاده از جمله هاي کوتاه اصطلاحات و تكيه كلام هاي عاميانه مشابه نثر او آخر دوره نويسندگي جلال آل احمد.

رمان

رمان، روایتی طولانی است به نثر و مبتنی بر جعل و خیال شاید یکی از انگیزه های (سرودن) داستان به جای (نوشتن) آن در گذشته، مسئله عدم جواز ورود عناصر خیال انگیز در نثر بوده است.

داستان های بلند منثور ادبیات فارسی

شاهنامه منثور ابومنصوری، داراب نامه طرسوسی، سمک عیار،
بختیار نامه، فرج بعد از شدت.

انواع رمان

تاریخی، اجتماعی، اندیشه‌ای، حادثه‌ای، جنایی، تمثیلی، سیاسی، یا روانشناختی.

- همه رمان‌های دوره مورد مطالعه ما از نوع تاریخی و اجتماعی به شمار می‌روند.

رمان تاریخی 1

- رغبت و تمایل نخستین رمان نویسان دوره مورد مطالعه ما به رمان تاریخی به دلیل بی خطر بودن آن.

- تعظیم و ستایش پادشاهانی چون کوروش، داریوش، انوشیروان در رمان های تاریخی اولیه به دلیل احساسات ناسیونالیستی.

رمان تاریخی 2

شمس و طغرا، نخستین رمان تاریخی، نوشته محمد باقر میرزا خسروی، مشتمل بر سه جلد درباره ماجراجویی های مغولان در ایران قرن هفتم و با زبان و مضمونی بی نظیر و با استشهاد به اشعاری از شاعران بزرگ ایران.

رمان تاریخی 3

-رمان عشق و سلطنت یا فتوحات کوروش کبیر نوشته شیخ موسی کبودر آهنگی.

-رمان داستان باستان یا سرگذشت کورش نوشته میرزا حسن خان بدیع.

رمان تاریخی 4

دام گستران یا انتقام خواهان مزدك وداستان ماني نقاش به قلم
عبد الحسين صنعتي زاده کرمانی.

رمان تاريخي 5

-مظالم ترکان خاتون نوشته حيدر علي كمالی.

-دليران تنگستاني نوشته محمد حسين ركن زاده آدميت.

-آشيانه عقاب نوشته زين العابدين موتمن و

رمان اجتماعي 1

نوشتن این گونه رمان ها در نخستین دهه قرن خورشیدی حاضر (1304 شمسی به بعد) صورت گرفت و آن هم به دلیل سانسور در قالب توسل به نماد، استعاره و کنایه نمود پیدا می کرد (نیما یوشیج و صادق هدایت).

رمان هاي اجتماعي 2

رمان هاي اجتماعي اين عهد بيشتر بازتاب مفاسد اجتماعي و انحرافات اخلاقي زنان و مردان طبقه اشراف آن هم بدون ريشه يابي جامعه شناختي يا سياسي آن است.

رمان اجتماعي 3

اولين رمان اجتماعي فارسي، تهران مخوف نوشته مشفق كاظمي است (هدف نويسنده ،انعكاس اوضاع نابسامان برخي از زنان ايراني در سال 1300 بوده است).

رمان اجتماعي 4

-رمان هاي اجتماعي پيرو و مقلد تهران مخوف عبارتند از:
روزگار سياه، انتقام، انسان و اسرار شب.

-رمان اجتماعي ديگر شهرناز نوشته يحيي دولت آبادي است.

رمان اجتماعي 5

ديگر رمان هاي اجتماعي عبارتند از:

- مجمع ديوانگان نوشته صنعتي زاده کرمانی.
- جنايات بشر به قلم ربیع انصاری.
- هما پریچهر و زیبا نوشته محمد حجازی.

رمان اجتماعي 6

-تفريعات شب، تلاش معاش، اشرف مخلوقات نوشته محمد مسعود.

-فرنگيس به قلم سعيد نفيسي.

-فتنه، هندو نوشته علي دشتي.

موضوع و درون مایه رمان های اجتماعی

-داستان غم انگیز بی هویتی و بلاتکلیفی زنان جامعه ایران.

ویژگی زبان نوشتاری یا نثر این گونه رمان ها:

-سادگی و روانی و ادامه سبک سه چهار دهه قبل.

نمایشنامه

موانع کار:

- عقیده عامه مردم در خصوص پست و ضد اخلاق بودن بازیگری.
- اجبار گردانندگان نمایشها در استفاده از بازیگران قفقازی و روسی.
- سپردن نقش زنان به مردان بازیگر یا زنان غیر مسلمان.

هیئت ها و مجامع نمایشی

هیئت های نصر، جامعه باربد، نکبسا

-تاسیس هنرستان تآثر.

نمایشنامه های معروف:

-جعفر خان از فرنگ آمده نوشته حسن مقدم.

-شب هزار و یکم به قلم رضا کمال شهرزاد.

آثار رضا کمال شهرزاد

-عباسه خواهر امیر، گلهاي حرم، عروسي ساسانيان يا خسرو و شیرين.

-ترجمه نمايشنامه هاي قفقازي: افسانه عشق، اصلي و کرم يا کمر بند سحر آميز.

موضوع پژوهش های ادبی و تحقیقات تاریخی

تصحیح انتقادی متون، نوشتن شرح و حواشی و مقدمه بر آثار
گذشته، نگارش کتب تاریخ ادبیات، تاریخ اجتماعی و سیاسی،
ترجمه و تفسیر متون فارسی میانه و اوستایی.

پارسي سره نويسي

تحقيق در (پالایش زبان) و ساختن واژگان پارسي به جاي واژگان بيگانه را سيد احمد كسروي بر عهده گرفت و كتابي تحت عنوان زبان پاك نوشت اما نوشته هاي او خالي از تصنع نبود.

ترجمه و تفسیر متون فارسی میانه و اوستایی

این امر با رواج افکار ناسیونالیستی آغاز شد، نخستین کسی که به این کار همت گماشت ابراهیم پور داوود بود. صادق هدایت نیز به دلیل انس به اندیشه های ایران کهن به این کار پرداخت.

محمد علي فروغي

-فرزند محمد حسين فروغي، مدير و معلم مدرسه علوم سياسي تهران.

-موسس شركت فرهنگ، نماينده و رئيس مجلس نخست وزير ايران تحت عنوان ذكاء الملك.

-نويسنده كتاب سير حكمت در اروپا.

آثار محمد علي فروغي

-حکمت سقراط در زمينه فلسفه.

-آيين سخنوري در فن خطابه.

-تصحیح کلیات سعدی، رباعیات خیام، تاریخ مختصر ایران، دوره
مختصر فیزیک، مجموعه مقالات.

ویژگی های نثر فروغی

- رعایت جانب اعتدال و تاکید بر جنبه آموزشی کار.

- عدم تایید سره نویسی و افراط در به کارگیری واژه های عربی و اروپایی.

- بهره گیری از نثری ساده و روان و دلنشین.

احمد بهمنیار

-متولد کرمان و انتشار دهنده روزنامه دهقان.

-موسس روزنامه فکر آزاد در مشهد.

-متصدی کرسی معقول و منقول و زبان عربی در دانشگاه تهران.

آثار بهمنيار

تحفه احمديه، تصحيح مجموعه منشآت محمد بن مويد بغدادى به
نام التوسل الي الترسل، تصحيح تاريخ بيهق، تصحيح اسرار التوحيد
ترجمه زبده التواريخ.

ویژگی نثر بهمنیار

- ادیبانه و تا حدودی کهنه.

- به کارگیری قواعد زبان عربی در متون نثر جمع های مکسر (امثله،
امکنه) مطابقه صفت و موصوف در تانیث (تقدیرات مشکله، تعلیمات
جدیده).

اقبال آشتیانی

- اتمام تحصیلات در مدرسه دارالفنون.
- تدریس در مدارس عالی تهران، دارالفنون، مدرسه علوم سیاسی و
- ادامه تحصیل در دانشگاه سوربن.
- عضویت در فرهنگستان ایران.

آثار آشتیانی

تاریخ مغول، وزرای سلاجقه، خاندان نوبختی، میرزا تقی خان
امیر کبیر، ترجمه سه سال در دربار ایران، تصحیح بیان الادیان
مجمع التواریخ، دیوان امیر مغزی، مقالات مجله یادگار.

محققان ديگر اين دوره

علامه قزويني، ملك الشعراي بهار، مجتبي مینوي، بديع الزمان
فروزانفر، سعيدنفيسي، رشيد ياسمي، علامه دهخدا، ابراهيم پور
داوود، احمد كسروي و....

نقد ادبي

نقد ادبي، ارزش يابي آثار ادبي است که تنها به نشان دادن معایب و محاسن اثر محدود نمی شود، بلکه منتقد با داشتن تخصص در مقوله های ادبي واسطه خواننده و اثر ادبي می شود و نکات **ظریف و دیرباب** را به خواننده نشان می دهد.

معایب فقدان نقد ادبی

- ظهور هرج و مرج در حوزه ادبیات.
- تولید آثار ضعیف و مبتذل به نام آثار برجسته و والای ادبی.
- عدم امکان تشخیص سره از ناسره در آثار ادبی.

پیشینه نقد ادبی در ایران

این مقوله دستاورد کمتر از يك قرن اخير است. در ادب قدیم شواهد نقد ادبی به صورت **نقد ذوقی، سنتی** در خرده گرفتن شاعرانی همچون **عنصری، غضایری** به آثار دیگران دیده می شود.

نقد جدید به شیوه اروپایی

نخستین نمونه در نوشته های میرزا فتحعلی آخوندزاده به ویژه در نامه ای با عنوان **مکتوب به میرزا آقا تبریزی** (نقد نمایشنامه **اشرف خان میرزا آقا تبریزی**) دیده میشود.

نقد ادبي روشمند به شيوه اروپايي

-آغاز گران نقد ادبي جديد در ايران عبارتند از: تقی رفعت، نیما یوشیج.

منتقدین دیگر عبارتند از: فاطمه سیاح، لطفعلی صورتگر، دکتر زرین کوب، محمد حقوقي، دکتر رضا براهني و....

بخش سوم

فصل اول

از 1320 تا 1332

این دوره، دوره پا گرفتن نهضت های فکری و جریان های
روشنفکری تاریخ معاصر ایران است.
نویسندگان این عهد عبارتند از: **صادق چوبک، جلال آل احمد**
ابراهیم گلستان و محمود اعتماد زاده.

سبک دوره و سبک شخصی

سبک نثر داستان نویسان عصر پیشین (سبک دوره) در این دوره به (زبان خاص یا سبک شخصی) تبدیل می شود این تلاش در نثر جلال آل احمد، صادق چوبک و ابراهیم گلستان به ثمر میرسد.

مجله و روزنامه هاي اين عهد

روزنامه هاي حزبي يا مرامي: **مردم و چلنگر**.
نثر اين روزنامه ها به دليل مخاطبان آن (مردم عامي کم سواد)
ساده و صريح است.

مجله هاي ادبي: **سخن، پيام نو، کبوتر صلح و خروس جنگي**.

ترجمه

- رواج ترجمه آثار ادبی روسی- ادبیات سوسیالیستی.
ترجمه داستان های نویسندگان آمریکایی: ارنست همینگوی، ویلیام
فاکسر و تاثیر آن در آثار آل احمد، چوبک و گلستان.

از کوتای 32 به بعد

ترجمه:

خشم و هیاهو (ویلیام فاکنر)، وداع با اسلحه (همینگوی)، دن
کیشوت (سروانتس)، جنگ و صلح (تولستوی)، سرخ و سیاه
(استاندال).

تحقیقات حماسی و شاهنامه پژوهی

این امر به همت مستشرقانی مانند موله و نولدکه آغاز شد و به دست محققانی همچون دکتر اسلامی ندوشن، دکتر رجایی بخارایی و..... رواج یافت.

نمایشنامه نویسان

علی نصیریان، بهمن فرسی، غلامحسین ساعدی، بهرام بیضایی،
بیژن مفید، علی حاتمی، اکبر رادی.

فصل دوم

نظري به ادبيات داستانی در نیم قرن اخير

صادق چوبك

-متولد بوشهر، دانش آموخته كالج آمريكايي در تهران.

-نمایش و نمود رذيلت، پلشتي، تيره روزي، فساد و فحشاء در
ناتور اليسم چوبك.

-بهره گيري چوبك از نثري آکنده از كلمات چركين، مهوع
و آلوده به دشنام.

آثار صادق چوبك

خيمه شب بازي، انتري كه لوطيش مرده بود، تنگسير، روز اول
قبر، سنگ صبور، چراغ آخر.

ویژگی های نثر چوبک

نفوذ و سرزندگی، برخورداری از توصیف های تازه و موثر، حضور واژگان مردمی، ترکیبات و مثل های عامیانه، واقع گرایی اصرار در به کار بردن کلمات ناپسند.

ویژگی های جلال آل احمد

ذهن کنجکاو، نگاه دقیق و وسیع، صراحت بیان، صداقت
گفتار، صمیمیت رفتار، شجاعت قلم، نویسنده ای درد آشنا
و متعهد.

سفرنامه هاي جلال آل احمد

اورازان، تات نشين هاي بلوك زهرا، جزيره خارك، در يتيم خليج فارس، سفر به ولايت عزرائيل (اسرائيل)، سفر روس، خسي در ميقات، سفر آمريكا و اروپا.

همکاري مطبوعاتي جلال آل احمد

- مدیریت داخلی هفته نامه بشر و مجله ماهانه مردم.
- مدیریت روزنامه شاهد مجله علم و زندگی هفته نامه مهرگان.
- سرپرستی ماهنامه کتاب ماه.
- همکاري با مجله هاي تحقيقات اجتماعي، جهان نو و.....

نکات قابل توجه در خسی در میقات

- از جهت تداوم خط فکری جلال (سرخوردگی از فرهنگ غربی و بازگشت به فرهنگ قومی و بومی و اسلامی).

- رسیدن نثر جلال به اوج شکوفایی خود در این اثر.

سلوك قلمي جلال

-جلال آل احمد را مي توان يكي از پر نويس ترين نويسندگان معاصر به شمار آورد.

-آثار آل احمد عبارتند از: قصه و داستان، مشاهدات و سفرنامه مقالات، ترجمه، خاطرات و نامه ها.

آل احمد: دید و باز دید

دید و باز دید: شامل ده داستان کوتاه با موضوع انتقاد از مسائل اجتماعی و باورهای قومی با دیدی سطحی و نثری طنز آلود و خام با زبانی میانه زبان رسمی و زبان گفتار.

آل احمد: از رنجي که مي بريم

از رنجي که ميبريم: مجموعه هفت داستان کوتاه و نشانگر گرايش
نثر جلال به انسجام و پختگي و مشتمل بر قصه هايي از شکست
در مبارزات کارگري حزب توده و به سبک رئاليست سوسياليستي
و با محتوای مرامی.

آل احمد: سه تار

سه تار: مجموعه سیزده داستان کوتاه در فضایی لبریز از شکست و ناکامی قشرهای فرودست جامعه.

زن زیادی: حاوی یک مقدمه و نه داستان کوتاه درباره قشرهای مختلف و متضاد زنان (مرفه، سنت زده و تباه شده).

آل احمد :سرگذشت کندوها

سرگذشت کندوها: نخستین داستان نسبتاً بلند جلال با شروعی
به سبک قصه های سنتی ایرانی درباره شکست مبارزات
سیاسی سالهای 29 تا 31 حزبی.

آل احمد:مدیر مدرسه 1

-حاصل اندیشه های خصوصی و برداشت های سریع عاطفی از حوزه ای بسیار کوچک اما بسیار موثر فرهنگ و مدرسه به رغم مولف.

-بیان مطالب از سوی نویسنده در چارچوبی خاص و باشکلی نهایی و اعتماد کامل نویسنده به خود.

ویژگی های نثر مدیر مدرسه 2

-سادگی و نزدیکی به زبان محاوره همراه با چاشنی هایی ماهرانه از اصطلاحات، مثل ها، تشبیه ها و کنایات کوچه و بازار.

-بیان تشبیهاتی که نمایانگر درون ناسازگار و عصبی را وی است.

مختصات نثر جلال در نوشته های دهه سی و چهل او

- آوردن جمله های کوتاه بی آغاز و انجام متداول یا به اصطلاح (بی سر و بی دم) متکی بر حدس و گمان خواننده.

- خرد شدن اجزای جمله و آوردن صفت یا قید و جز آن در جمله ای مجزا و موخر (یارو رسید. هن هن کنان).

آل احمد:

نون و القلم: داستاني بلند و تاريخي مربوط به اوایل حکومت صفويان و با زباني نسبتاً کهنه.

نفرین زمین: رمانی روستایی و بازتابی از جریان های اصطلاحات ارضی.

سنگی برگوری: رمانی کوتاه و آخرین اثر داستانی آل احمد در درد بی فرزندی.

مقالات و کتاب های تحقیقی

گزارش ها، حزب توده سر دو راه، هفت مقاله، غرب زدگی،
کارنامه سه ساله، ارزیابی شتاب زده، یک چاه و دو چاله، در
خدمت و خیانت روشنفکران، گفتگوها.

ترجمه

عزاداري هاي نامشروع، محمد آخر الزمان، قمار باز (داستايو فسكي)
بيگانه و سوء تفاهم (آلبر كامو) ، دست هاي آلوده (ژان پل سارتر)
بازگشت از شوروي (آندره ژيد).

خصوصیات نثر جلال

- پر نفس، شتابزده، کوتاه، برا، نافذ و در نهایت ایجاز.

- شجاعت کم نظیر نویسنده در شکستن برخی از سنن ادبی و قواعد دستور زبان فارسی (اوج آن در نامه هاست).

داستان نویسان دیگر 1

-سیمین دانشور: آتش خاموش و سووشون.

-علی محمد افغانی: شوهر آهو خانم و.....

-غلامحسین ساعدی: چوب به دست های ورزیل، عزاداران بیل و ترس و لرز.

داستان نویسان دیگر 2

-بهرام صادقي:سنگر،قمقمه هاي خالي و ملكوت.

-جمال مير صادقي:مسافر هاي شب،شب چراغ،شب هاي تماشا
و گل زرد،درازناي شب و.....

-احمد محمود:غريبه ها،همسايه ها، داستان يك شهر،مدار صفر
درجه و.....

داستان نویسان دیگر 3

-صمد بهرنگی: تلخون، کچل کفتر باز، پسرک لبو فوش، یک هلو و هزار هلو، ماهی سیاه کوچولو.

-هوشنگ گلشیری: شازده احتجاب، شب شک، نمازخانه کوچک من، آیینه های دردار.

داستان نویسان دیگر 4

رضا براهني: چاه به چاه، آواز کشتگان، رازهاي سرزمين من.

نویسندگان دیگر: اسماعيل فصیح، صفدر تقی زاده، نادر ابراهيمي
منیر و رواني پور، امین فقیري، تقی مدرسي و.....

محمود دولت آبادي

-نویسنده مردمی ایران، تبلور هنری يك دوره و به اوج رساننده
رمان روستایی.

-نویسنده دو اثر برجسته و جهانی **جاي خالي سلوچ و کلیدر** و
آثار دیگری از قبیل: روز و شب یوسف، سلیمان و مرد ، تنگنا
عقیل، از خم چنبر، سفر و.....

ویژگی های نثر دولت آبادی

- زندگی، جذابیت، اثر گذاری، قدرت وصف کم نظیر (به چشم آوردن همه قهرمان ها در پیش روی خواننده).

- به کارگیری واژگان کهن خوش تلفظ فارسی.

- اهمیت **کلیدر** در بازتاباندن حقیقت زندگی روستانشینان خراسان.

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com